

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. Referuntur ac expenduntur fundamenta Adversariorum cm
responsionibus, & conclusione super ijs reflexivâ-

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

propter ad vestram Apostolicam Sedem, Beatissime Pater, referre dignum censuimus quedam, que nuper in nostra contigit tractari presentia. Que quoniam & nobis, & multis Religiosis, & sapientibus viris rationabiliter acta visa sunt, vestre serenitatis expectant comprobari iudicio, simul & auctoritate perpetuo roborari.

43. Potho Presbyter Prumiensis de statu domus Dei lib. 3. Hoc namque privilegium, inquit, B. Petro Apostolorum Principi caelesti decreto principaliter traditum atque firmatum, sancti Patres cum magna veneratione suscipientes, atque sanctam Romanam Ecclesiam servantes; tam in Generalibus Concilijs, quam & in ceteris scripturis, & gestis suis, universalem Matrem appellaverunt, & sicut ejus documenta in confirmatione fidei, & eruditione sacrae Religionis, ita ejus etiam iudicia suscepimus in hoc consentientes, & quasi uno spiritu, & una voce concordantes, omnes majores res, & praecipua negotia, nec non omnium Ecclesiarum iudicia ad eam quasi ad Matrem & Caput debere referri, ab ea nunquam appellari, iudicia ejus à nemine retractari, aut refoeli debere, vel posse.

44. Præverat illi ejusdem Monasterij Abbas Regino, qui longè antea scripserat in Chron. ad annum 877. quod jam supra retulimus; scilicet stultitia quidem elogio denotandi, qui illam Petri Sedem aliquo pravo dogmate fallere posse, arbitrati sunt, que nec se seseclit, nec ab aliqua hæresi falli potuit.

S. II.

Referuntur ac expendantur fundamenta Adversariorum cum responsionibus, & conclusione super ijs reflexivâ.

ARGUMENTUM I. Adversariorum.

Petitum ex necessitate Conciliorum Oecumenicorum ad consummatam in rebus fidei decidendis infallibilitatem obtinendam.

15. SI namque solus Pontifex obtineret hanc infallibilitatis prærogativam, ita ut absque ullo erroris periculo posset fidei controversias ultimâ definire, Concilia sanè Oecumenica vel inutilia forent, vel saltem non necessaria ad dirimendas circa fidem controversias, cujus tamen contrarium exhibet praxis sanctæ Ecclesiæ, secundum quam ipsimet etiam Pontifices, nec non Imperatores, unâ cum totius Christiani orbis Episcopis, noscuntur nullis pepercisse seu laboribus, seu impensis, ut in eum finem celebrarentur Concilia Oecumenica.

Responsio.

16. Auctor de libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ cit. lib. 7. cap. 14. à n. 2. respondet, distinguendo imprimis inter utilitatem Conciliorum Oecumenicorum, & eorundem necessitatem ex ipsa natura rei, de qua agitur, vel ex conditione hominum, de quibus tractatur, resultantem. Neque verò in dubium vocari potest, Conciliorum præsertim Oecume-

nicorum utilitatem esse permaximam, neque ambigere licet, esse necessariam ad frangendam hæreticorum pertinaciam; sed utrum ad iudicij omnimodam & consummatam in rebus fidei certitudinem ipsi opus merito hic pensanda occurrat quaestio. Auctore expensâ.

Inprimis igitur, cum Summus Pontifex in rebus fidei decernendis teneatur eam impendere curam, & sollicitudinem, quam requirit negotij gravitas, & patitur rerum status, non Scripturas duntaxat, sed traditiones scrutando, nulla profectò est convenientior assignancia veritatis ratio, quam si totius orbis Christiani Episcoporum sententia requiratur, ac singularum Ecclesiarum traditiones, & singulorum Pastorum sententiæ inter se conferantur. Itaque quantum commode fieri potest, non est prætermittenda ea invelligandæ veritatis via, quæ utinam semper præsto esset. Illam suo exemplo primus Pontifex Petrus præmonstravit.

Etenim quamvis B. Petrus, cum loco proditoris Iudæ substituendus esset alius, qui Apostolico fungeretur officio, potuisset cum eligere; tamen præ humilitate ac prudentiâ non solum alios Apostolos, sed etiam reliquos fideles congregatos, electionis participes effecit; ut observat S. Ioannes Chrysostomus hom. 3. in act. Apost. ubi post hæc verba: Viri fratres, oportet eligere vobis; addit: Multitudini permittit iudicium, simul eos, qui eligebantur, reddens reverendos, & seipsum liberum ab invidia, similitateque, qua poterat à ceteris oboriri. Nam & semper ingentia gignit mala. Et infra: An non licebat ei eligere? licet, & quidem maxime. Verum id non facit, ne cui dederetur gratificari... Ceterum sententiam ipse protulit, sed hanc quoque declarans, suam non esse, sed è supernis profectam, juxta Prophetiam, Itaque recitator sui, non præceptor.

Natura pares nos gignit; peccatum ad ambiendum præ alijs, & in alios, in Principatum impellit: ut etiam inter Apostolos fuerit contentio, quis eorum videretur esse major, quod dissidium noluit Christus componere, assignato unicuique suo ordine, sed potius præscriptâ humilitatis formâ, ut quisque alteri se supponere contenderet. Qui major est in vobis, fiat sicut minor, & qui præfessus est, sicut ministrator Luca 22. v. 26. Quam ob rem excepto Petro, quem alijs præposuit, nullum inter eos potestatis discrimen constituit. Itaque ut levius sit subjectionis ac obedientiæ jugum, communi concordia, ac regiminis suavitati expedit, ut rectores, quæ propriâ autoritate efficere possent, communi subditorum consilio exequantur. Nihil mirum, si in Christi familia, in qua pax summa & humilitas tantò profundior, quantò quis altiori eminet dignitate, vigere debent, Romanus Pontifex cum fratribus suis communi sententiâ, quoties, & quantum commode potest, graviora Ecclesiæ negotia gerere studeat, etiam si solus posset.

Præterea, qui ad Concilia accedunt, vel fideles sunt, vel hæretici: si fideles, inlustrantur non tantum de veritate, quæ forte ipsi

erat occulta, sed etiam de causis, ac rationibus, ut juxta preceptum Apostoli sint parati semper ad satisfactionem omni poscenti rationem de ea, quae in ipsis est. Ipe 1. Petri 3. v. 14. Cumque ex cunctis orbis Christiani paribus aliquis in Concilijs Oecumenicis interfuit; in omnem terram exiit sonus eorum, & in finibus orbis terra verba eorum. Harectici autem contrahuntur ab omnibus, disjunctantur ab omnibus, 1. Corinth. cap. 14. v. 24. Et vel convertuntur, vel confunduntur, & à Christi grege separantur, ne alios secum in ruinam trahant, ut pluries in Concilijs factum legimus.

21. Frequenter enim non de dogmate ipso, sed de personis ferendum est iudicium, & ne qua super sit iniustitia, vel obreptionis suspicio, aut praetextus, examinanda est illorum doctrina, audiendae rationes, colligenda suffragia, ut & procedendi ratio, & Senatorum numerus, ac Senatorum dignitas, & majestas obstruant os loquentium iniqua, cujus diligentia tunc major est necessitas, cum harectici, vel Sectarum numero, vel potentia saeculari, vel alia quapiam autoritate pollent. Ideo Adrianus II. epist. 2. ad Basilium Imperatorem scribebat. Volumus ergo per vestra pietatis industriam numerosum celebrari Concilium, cui nostri quoque Ministri praesidentes, & culparum, personarumque differentias liquido cognoscetes, juxta quod in mandatis acceperunt, singulorum liberè discretionem exerceant; in quo videlicet sacro actu execrandi vanitatis Concilij, quod adversus Sedem hujus actum est profusus injuriam, cuncta decernimus exemplaria profusus à possessoribus suis ablata, in mediumque delata, contemplantibus cunctis, igni cremari, nec superesse apud quemlibet ex his omnibus saltem unum apicem, nisi forte quis totius Clericatus, imò totius Christiani nominis dignitate anathemate percussus carere voluerit, &c.

22. Circa dogma etiam, quamvis certum sit, aliqua interdum utendum est oeconomia, ut libenti us recipiatur; quae quatenus adhibenda sit, in plurimorum Cœtu facilius agnoscitur. Ita in Concilio Jerosolymitano, quod Act. 15. describitur, licet B. Petrus sua sententia veritatem certò assecutus fuisset; scilicet non esse circumcidendos, qui ad fidem convertebantur; Quid tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum, quod neque Patres nostri, neque nos portare potuimus? tamen S. Jacobus huic sententiae addidit: Scribendum, ut abstinerent se non solum à contaminationibus simulacrorum, & fornicatione, sed etiam à suffocatis & sanguine; nimirum, ne, si Moysi, qui maximo ubique ab aliquibus in honore habebatur, lex tota statim rejiceretur, multi ejus veneratores à suscipienda Christi fide retardarentur, quod temperamentum omnibus placuit. Licet Petrus à Deo electus esset, ut per os ejus audirent Gentes verbum Evangelij, & crederent; tamen ad controversiam, quam solus potuisset definire, suavius & convenientius componendam, Concilium haberi consensit. Verum se aliorum consilio non omnino indigere ad assequendam veritatem fidei, satis indicavit, dum primus sententiam

ferens, illam ad eod indubitam habuit, ut illi sine tentatione Dei contradici non posse intrepide affirmavit: Nunc ergo, quod tentatis Deum, imponere jugum super cervices discipulorum? &c. Act. 15. Quod verò à S. Jacobo additum est temperamentum, eod partim lumine naturali notum, partim importarium, & prudentiale.

23. Qui autem Summi Pontificis iudicium à deo minoris faciunt, quia non ita suscipitur ab omnibus, ut aliqui, vel etiam multi non repugnent, & Concilium Generale postulent, non advertunt, similiter Ecclesiae universae sententiam contemni. Sunt enim innumeri harectici, qui Ecclesiae Catholicae sensui repugnant. Imò in hoc sunt harectici. Atque si quis attentè consideret res in Concilijs Generalibus tractatas, comperiet, eas plerumque ad eod fuisse dubias, ut Patres ad harecticorum voces, tanquam blasphemias execrandas inhorruerint, aliquando etiam aures oclulerint, ne vel audita impietate polluerentur. Harecticorum illud est ingenium, ut & Summi Pontificis, & Concilij, & Ecclesiae universae doctrinam aliquando fraudulenter eludant, & occultè rejiciant, aliquando vi aperta impetant, & impugnent, quod nihil ejus veritati, ac certitudini detrahit.

24. Quam ob rem saepe significarunt Summi Pontifices ad Concilia Generalia scribentes, se non doctrinam eorum examini subijcere, sed tanquam indubitam ab omnibus recipendam eorum operà optare. Hoc testatur Commonitorium Papae Caeslini Episcopis & Presbyteris euntibus ad Orientem, supra citatum. Eod etiam pertinent haec S. Leonis verba in epist. ad Concilium Chalcedonenle: Nunc in vicarijs meis adsum, & jam dudum in fidei Catholicae praedicatione non desum; ut, qui non potestis ignorare; quid ex antiqua traditione credamus, non possitis dubitare, quid cupimus. Unde fratres charissimi, rejecta penitus audacia, disputandi contra fidem, vana errantium infidelitatis conquelescat, nec liceat defendi, quod non licet credi; cum secundum Evangelicas auctoritates, secundum Propheticas voces, Apostolicamque doctrinam, plenissimè, & lucidissimè per litteras, quas ad B. Memoriae Flavianum Episcopum misimus, fuerit declaratum, quae sit de Sacramento Incarnationis Domini nostri Iesu Christi pia ac sincera confessio.

25. In epistola 1. S. Agathonis ad Imperatores Constantinum, Heraclium, & Tiberium, quae lecta est in actione 4. Concilij sexti Generalis plurima sunt, quae iudicium Romani Pontificis ut certissimum à Concilijs Generalibus recipi docent. Ejusmodi sunt ista: Cuius (Petri) annitente praesidio, haec Apostolica e jus Ecclesia nunquam à via veritatis, in qualibet erroris parte flexa est, cuius auctoritatem, ut pote Apostolorum omnium Principis, semper omnis Catholica Christi Ecclesia, & universales Synodi fideliter amplectentes, in cunctis seculis sunt.

26. Adrianus I. eadem constantia scribit epist. 2. ad Tarasium Patriarcham Constantinopolitanum. Sed vestra sanctitas, inquit, eisdem piissimis Imperatoribus & triumphatoribus alacriter suggerat, ut in primis Pseudosyllogos (id est, falsus

falsus Cœtus, seu Conventus) ille, qui sine Apostolica Sede inordinatè, & in syllogisticè factus est adversus venerabilium Patrum traditionem contra Divinas imagines anathematizetur, presentibus Apochrisarijs nostris, & omne zizanium eradicetur ab Ecclesia, & Domini nostri Iesu Christi sermo compleatur; quia portæ inferi non prævalent adversus eam: Et rursus: Tibi dabo claves Regni cælorum, & quæcunque solveris super terram, erunt soluta & in cælis.

27. Non soli Pontifices supremam hanc auctoritatem tribuerunt. S. Flavianus Constantinopolitanus episcopus ad S. Leonem, quæ refertur in actis Concilij Chalcedonensis part. 1. num. 4. solam S. Leonis auctoritatem sufficere affirmat ad extinguendam Eutychetis hæresim absque convocazione Concilij Generalis. Itaque Chalcedonense, quod postea fuit habitum, necessarium non fuisset, nisi hæresiarcha ille ope Dioscori Patriarchæ Alexandrini, & Crylaphij Theodosij Iunioris Imperatoris Evnuchi ope, Episcopus in latrocinio Ephesino ad duas partes viarmatâ traxisset, aut in exilium mittendos curasset, quod horrendam in Ecclesia Orientali pepererat confusionem. Similes causæ, non autem incertitudo iudicij Summorum Pontificum in causis fidei, aliorum Conciliorum Generalium celebrandorum necessitatem induxerunt. Sunt autem hæc S. Flaviani verba in epistola prædicta: *Causa eget solummodo vestro solatio, atque defensione, quæ debeatis consensu proprio ad tranquillitatem, & pacem cuncta perducere: Sic enim hæresis, quæ surrexit, & turbæ, quæ propter eam factæ sunt, facillimè destruentur, Deo cooperante per vestras sanctissimas litteras. Removebitur autem & Concilium, quod fieri divulgatur, quatenus nequaquam ubique sanctissimæ turbentur Ecclesiæ*

28. Non enim, inquit Barlaamus Episcopus Gyracensis ad amicos suos in Græcia constitutos scribens, eò quod sit majoris auctoritatis, & quod magis possit Generale Concilium, quam Apostolica Sedes, Generalia aggregantur Concilia, sed quia incidentes quæstiones difficiliore sint, & majori indigeant discussione. Est autem Summi Pontificis, ut patet ex Concilio Tridentino Sess. 25. de recip. & observ. decret. Concil. discernere, an tanta sit difficultas, ut Concilij Generalis consilio indigeat.

29. Joannes Monachus sup. 6. Decret. de sent. & re iudic. Cap. Ad Apost. num. 3. v. Revocare, Concilij Generalis consilium ad solemnitatem tantum requiri affirmat. Nota, quod Papa sententiam suam non supposuit correctioni, vel emendationi de consilio Concilij, seu aliorum, sed suæ emendationi duntaxat reservavit, sed dicit, quod super emendatione sententiæ suæ consilium Concilij quæreret, & hæc requisitio non est necessitatis, sed solemnitatis tantum: quia Papa sine Concilio potest procedere ad sententiam, cum habeat plenitudinem potestatis 2. quæst. 6. Decret.

1. De pœnit. & remiss. Cum ex eo. in fine. n. 4. Et Papa dat robur Concilijs, non contra. sup. de elect. Cap. signis astit.

Objectio.

Instari potest ex parte adversa, hæc argumentis non tam probari absolutam necessitatem ad consummatam in controversijs fidei dirimendis infallibilitatè obtinendam, quam necessitate secundam quid duntaxat, & ad melius esse, cum cæteroqui ex solius etiam Summi Pontificis iudicio staret omnimoda circa fidei dogmata infallibilitas. Hoc verò nequaquam videri consentaneum Sacrae scripturæ, secundum quam Petrus: *Matth. 16. nōcitur quidem à Christo dotatus Petrus in rebus fidei prerogativâ, ut tamen ista Petrus firmitas non aliter subsisteret, nisi quatenus super hanc Petram ædificata est Ecclesia. At Ecclesiæ ædificatio non est, nisi per fidem, quæ est substantialis forma Ecclesiæ, atque adeo oportet, fidei consensum in Ecclesiâ intervenire, ut Petrus firmatus circa fidei dogmata in Summo Pontifice subsistat. Hic autem Ecclesiæ consensus, licet haberi possit ex unanimi fidelium, Pastorum præcipuè, atque Doctorum Ecclesiæ circa aliquam fidei veritatem consensione, attamen singulariter & compendiosè obrinetur ex Concilio Oecumenico, Ecclesiam Universalem representantis, cum Capite Summo Pontifice auctoritative consensione. Quia igitur consummata in rebus fidei infallibilitas est in Summo Pontifice, quæ Petrus, super quam ædificata est Ecclesia, istud verò Ecclesiæ ædificatio est per fidem, atque adeo per Ecclesiæ circa fidei dogmata cum Capite consensionem, hic verò consensus auctoritativus obrinetur per definitionem Concilij Oecumenici, Ecclesiam Universalem, unâ cum Capite representantis, ideo antecederet ad eujusmodi dogmaticam Concilij Oecumenici decisionem non videtur, ex solius Summi Pontificis iudicio, subsistere consummata in controversijs fidei ultimatè decidendis infallibilitas: quippe cum Christus cit. 16. Matth. non aliter promissus fore, ut portæ inferi non prævalerent adversus Ecclesiam, nisi quatenus hæc esset ædificata supra Petram, quæ est Summus Pontifex, atque adeo quatenus consensio fidei in Ecclesiâ intra Concilium Oecumenicum representatâ, accederet ad Papæ iudicium.*

Responsio.

Ex eo namque, quod Petri successor Summus Pontifex sit Petrus, super quam ædificatur Ecclesia, redditur manifestè consequens, petra circa fidei dogmata firmitatem in Summo Pontifice esse anteriorem consensione Ecclesiæ, in Concilio Oecumenico representatæ. Probatum ista sequela. Etenim Petrus illa, super quam ædificata est Ecclesia, se habet ad istud officium per modum causæ, seu fundamenti; ut patet ex ipsis terminis. At causa est anterior effectui, fundamentumque est prius ædificio, quod illi superstruatur. Petri igitur successor jam antecederet ad Ecclesiæ in Concilio Oecumenico representatæ consensionem est Petrus, cui

super-

superstruitur Ecclesia. At ædificatio Ecclesiæ eatenus est per fidei consensum, quatenus fides est ipsa substantialis Ecclesiæ forma. Ergo antecedenter ad Ecclesiæ in Concilio Oecumenico, ad fidei dogmata concurrente, repræsentatæ consensionem, jam subsistit in Summo Pontifice Petræ firmitas, atque adeo iudicij ipsius in rebus fidei omnimoda infallibilitas.

Replicata objectio.

32. **E**X parte adversa replicari potest. Ex hoc equidem, quod Petri successor sit Petrus, super quam ædificata est Ecclesia, evinci, Summum Pontificem ad instar fundamenti se habentem respectu Ecclesiæ, esse quasi huius primariam causam materiale. At certum esse, quod formalis causa Ecclesiæ sit consensio fidei, sicque antecedenter ad illam, Petri successor sit quidem Petrus quasi materialis Ecclesiæ, at quoad formalem Petræ in rebus fidei firmitatem, non convenire hanc prærogativam Petri successoris, nisi pro eo instanti, quo super ipsum, seu Petram ædificata est Ecclesia, quæ tamen ædificatio formaliter non consummatur, nisi per Ecclesiæ in dogmatibus fidei cum Capite consensionem. Hanc igitur Ecclesiæ in Concilio Oecumenico repræsentatæ consensionem in genere causæ quasi formalis anteriorem esse Formali Petræ in rebus fidei firmitate, atque adeo infallibilitate omnimodâ & consummatâ.

Responsio.

33. **E**T enim in præductis Christi Domini verbis studiosè observandum est, Petri successorem pro illo instanti, quo super ipsum erat superstruenda Ecclesia, jam formaliter denominari Petram: siquidem Christus Dominus diserte dixerit, se super Petram non personaliter & materialiter sumptam, sed quæ Petram ædificare velle Ecclesiam, adversus quàm portæ inferi non prævalerent. At Petrus, ejusque successor, quæ Petra portis inferi certo prævalitura non potest pro eo instanti, quo per Christum formaliter denominabatur Petrus, non obtinuisse fidei firmitatem. Hoc verò instans, Petræ formaliter denominans, non potest non habere prærogativam causæ respectu Ecclesiæ super eam ædificandæ. Quia igitur Petri successor est fundamentum Ecclesiæ quæ Petrus, nequit autem hanc Petræ denominationem formaliter habere, nisi ex firmitate omnimodâ in rebus fidei infallibilitatis; illa ipsa verò Petrus, quæ Ecclesiæ fundamentum, habet prærogativam respectu Ecclesiæ formaliter per fidei consensionem superstruendæ, ideo in Petri successore formalis fidei firmitas eatenus est fundamentum Ecclesiæ, ut consequentur hæc sit antecedens Ecclesiæ à Concilio Oecumenico repræsentatæ in rebus fidei consensionem. At verò Petri successor quæ Petrus fidei firmitatem obtinens, pro instanti Ecclesiæ consensionem antecedente, non potest intelligi, nisi

sub statu iudicij omnimodè certi & infallibilis circa fidei veritates. Ergo hæc in rebus fidei omnimoda iudicij certitudo & infallibilitas est in Papa antecedens Ecclesiæ in Concilio Oecumenico repræsentatæ consensionem.

CONCLUSIO

34. **I**N expendendâ tum Ecclesiæ intrâ Concilium Oecumenicum repræsentatæ, tum Pontificis Maximi quæ Petræ, seu fundamenti Ecclesiæ, in rebus fidei decidendis infallibilitate, plurimum juvat, ut discernatur inter certitudinem quoad se, seu quoad ipsam rei veritatem, & quoad nos, sive in ordine ad fidelium intelligendi modum.

Explicatur. Commune Theologorum adagium est, Summum Pontificem circa res fidei habere infallibilitatem, non quæ privatum locum, sed quatenus decernit uti summum Ecclesiæ Caput, sive, uti loqui solent, quatenus definit ex Cathedra, sive ex prærogativa Petræ, super quam ædificata est Ecclesia. Hanc distinctionem non esse novam, sed antiquissimam, insigniter probat Autho*r* Regalis Sacerdotij lib. 3. §. 1. Etenim in veteri jam Lege celebre illud Oraculum *Yrim & Thummim*, quod in ambiguis obsecratæ rebus summum Sacerdotem edocebat, atque ab eodem ad pectus gestabatur, non privata & domesticæ vestis, sed Pontificali & solemniter inscriptum erat. *Exodi 28.* Deo hæc ratione ostendente, munus Ecclesiam instituendi, & in causis ambiguis iudicandi, ad summum quidem Sacerdotem pertinere, non tamen semper & ubique, sed cum Pontificem agit, tunc enim & non aliàs, cum cælitus, nefallat, aut fallatur, illustrari. Hæc causa fuit, ut Sacerdotes nunquam ad consulendum Oraculum accesserent, ab eoque responsum acciperent, nisi prius Ephod induissent; ut patet *1. Reg. 23. & 30.* Quæ vestis erat auro texta, variisque ex serico coloribus distincta, & cui Oraculum insertum erat.

35. Sic *Matthæi 23.* jubet Christus Scribas & Phariseos audiri, eorumque doctrinam observari, quia super Cathedram Moysi & Prophetarum sederunt: quasi tota radix & origo eorum in docendo autoritatis, Cathedræ adstricta esset, quam publicè docentes insedebant; alioquin privatas opiniones & sententias quod attinet, certum est, multa Phariseos docuisse impia, legitque Divinæ & naturali omnino contraria, ut habetur *Matth. 23.*

36. Sic etiam sexta Synodus Constantinopolitana sub Agathone Papa epistolam ejusdem Agathonis approbat, summisque laudibus extollit, & in illa non tam Agathonem, quàm Petrum locutum fuisse dicit *sess. 3. & 18.* agnoscitque Cathedram Petri, ejusque successores omnis hæretis expertes esse: & tamen

Y y y *sess.*

Sess. 13. Honorium I. Romanum Pontificem hæreticum fuisse dicit, eumque damnat: ubi manifestè Concilium differentiam indicat inter Pontificem & Cathedra ac sententialiter, & ex privata tantum opinione docentem; & in hoc casu errare posse, nam in primo non admittit.

37. Sæpe etiam S. Augustinus contra Donatistas disputans, Cathedram à persona, hoc est, errorem personalem à Cathedrali distinguit; hunc negat in Petri successores cadere; illum concedit. Vide ejusdem B. Augustini epistolam 167. Imò B. Apostolus, & ex illo Symbolum nostræ religionis Ecclesiam Catholicam sine ruga & macula, & sanctam esse profitentur, cum tamen major pars Ecclesiæ sint peccatores; imò qui dicit, se absque peccato esse, mendax sit 1. Joann. 1. Quomodo ergo Ecclesia est sine ruga, & macula, & tota pulchra? nisi quia non tam privata personæ, quæ Ecclesiam Catholicam componunt, attendendæ sunt, quam publica illius forma, quæque ad omnes pertinet, hoc est, leges, doctrina & Sacramenta, quæ omnia sancta sunt; omnemque maculam peccati excedunt. Sic ergo, cõmunicemus, Romani Pontificis judicium in rebus fidei esse ultimum, infallibile & irreformabile; de Romano Pontifice loquimur, non ut privata persona est, & aliorum Doctorum instar scribit, docetque: sed ut Pontifex est, & ex Pontificali autoritate Ecclesiam Universalem docet, ac rebus maturè discussis, causam aliquam definit, & quæ definit, jubet tanquam fidei veritatem haberi, & qui non habent, creduntque, hæreticos pronuntiat.

38. Hoc ergo est Pontificem agere, & à Cathedra loqui, quod nulli Doctorum, aut Episcoporum convenit. Sicuti ergo in antiquo Testamento non omne Pontificis responsum oraculum fuit: & in Christo Domino non omnis actio Divina, sed etiam humana, & mixta, seu Theandrica; nec omnis in eodem Christo scientia infusa & increata, sed etiam creata & acquisita, & capax incrementi, imò imperfecta, & aliquid habens necessitatis Marci 13. v. 31. *De die autem illa, vel hora nemo scit, neque Angeli in celo, neque filius, nisi Pater.* Eodem modo non omnis actio procedens ab anima rationali, est rationalis: nec omnis notitia, quam de causa aliqua iudex habet, est publica & judicialis, & ideo communiter & Theologi & Iurisperiti docent, teneri Iudicem sententiam proferre non ex privata, sed publica scientia. *Cap. 28. De offic. Iudicis delegati.* Sic etiam non omnis actio & doctrina Pontificis est Pontificia, sed sicut in Beatis visio beatifica & matutina non absorbet vespertinam, ita & Pontifex aliqua facit, ut homo, aliqua ut Princeps, aliqua ut Doctor, aliqua ut Papa, hoc est, ut Caput & fundamentum Ecclesiæ: & his solis actionibus privilegium infallibilitatis ascribimus: alias humanæ conditioni relinquimus: sicut ergo non omnis actio Papæ est Papalis, ita non omnis actio Papæ Papali privilegio gaudet.

39. Sed quando, inquit, dicendus est Papa lo-

qui ex Cathedra, ut sic dignoscatur absque ulla errandi periculo deservisse; Author præcitat Regalis Sacerdotij dicto §. 1. n. 2. rem hanc ita explicat. Ut dicatur Papa decidisse ex Cathedra, non potest, illum certo alicui medio, aut conditioni alligari: frustra enim alioquin & inefficax foret in Papa talis autoritas, nam cujus error damnatus esset, prætereundè semper posset, illegitimè damnatum esse, quod Papa paucos consilio adhibuisset, aut imperitos rerum, aut odio ductos, aut denique præconceptâ opinione occupatos, & partium studijs addictos, quæ omnia hæretici nostri temporis Concilio Tridentino objecerunt. Modò ergo non conlites, Romanum Pontificem in rebus fidei decidendis temere processisse, omninò illius iudicio tradendum est, Deoque curæ erit, non permittere, ut absque sufficienti examine & prudentia sententia feratur, ejus enim est, qui finem conlilituit, etiam media fini necessaria curare: frustra alioquin *Deut. 17. Matth. 23. & 11. & Luca 10. Ecclesiæ, & Sacerdotis imperio obtemperari etiam sub pœna mortis jubetur, quibus semper à subditis opponi posset, sine sufficienti examine, & imprudenter imperatum esse.* Et ideo in Tridentino Concilio *Sess. 25. de Reformat. cap. ult. in fine.* Romanum Pontificis prudentiæ & discretioni committitur, quem in rebus ambiguis definiendis, indultiora modum adhibere velit. Verba Concilij sunt: *Quæ si in his recipiendis (secretis) difficultas aliqua oratur, aut aliqua incidat, quæ declarationem, aut definitionem postulant; præcatalia remedia in hoc Concilio instituta, sensus S. Synodus, Beatissimum Romanum Pontificem curatum, ut vel evocatis ex illis præsertim Provinciis, aut difficultas orta est, ijs, quos eodem negotio tractando viderit expedire, vel etiam Concilio Generalis celebratione, si necessarium judicaverit, vel commodiore quacunque ratione, ei visum fuerit, Provinciarum necessitatibus pro Dni gloria, & Ecclesiæ tranquillitate consulatur.* Quibus taliter præsuppositis, per sublequentes probationes ostendimus; Tum in quo consistat formis ratio Summi Pontificis quæ ex cathedra loquentis; Tum quod fides firmitas quoad se & secundum rei veritatem sit in Summo Pontifice antecessaria Ecclesiæ consensionem, & tamen quoad nos, respectu hujus dici possit esse consequens cum aliqua signis, seu natura quasi posterioritate.

PROBATIO I.

Quæ ostenditur Summus Pontifex loqui ex Cathedra, seu Petri, super quam fundata est Ecclesia, prærogativâ, quatenus decernit ex ipsamet sibi intrinsecâ fide Divinâ per Spiritum sanctum motâ & excitatâ, quæ sui in Ecclesiam diffusivâ & propagatrice.

Quis enim ambigat, Apostolicam Petri & Cathedram esse ipsissimam illam Petram, super quam ædificata est Ecclesia? Hæc autem Petra quid aliud est, quam firmitas fidei,

Objeſtio.

in hujus naturâ intrinſecè & formaliter importata? Eatenus igitur loquitur Papa ex Cathedrà, quatenus Spiritus ſanctus circa aliquod fidei dogma movere in ipſo fidei lumine (quo intrâ ipſum extincto, mox deſineret eſſe Caput Eccleſiæ) ad eadem primitus in ſe ipſo ex Primæ Veritatis motivo aſſentiendum, indeque fidelibus ſub ejuſdem Primæ Veritatis firmitate proponendum, eodem Spiritu ſancto, per quem ſtat illa fidei Petra, vi gratiæ lux intrâ Eccleſiam propagante ejuſdem fidei conſenſionem. Hoc inſinuavit Chriſtus Dominus Luca 22. dicens Petro: *Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua. Et tu aliquando converſus, confirma fratres tuos.* An non enim iſtis verbis aperte indicatur fidei firmitas in Petro eatenus fuiſſe radicata, ut ex ipſo ſit derivanda in cæteros fratres? Quæ verò alia hæc eſt fidei firmitas, niſi quæ in ipſiſſima ejuſdem per Primam Veritatem immediatè ſpecificatâ naturâ formaliffimè importatur? Quæ autem major excogitabilis eſt veritatis certitudo ac firmitas, quàm illa, quæ ſubſiſtit per Primæ Veritatis, ſub obſcurâ licet revelationis velamine connectæ, at tamen in ſe immediatè attackæ, atque ut ſic motivæ formalem in quarto perſeſtatis modo ſpecificationem? Quandoquidem igitur iudicium Papæ in definiendis dogmatibus fidei importet talem ex Primâ Veritate, in ſe immediatè attackâ, & ut ſic motivâ, in quarto perſeſtatis genere ſpecificationem formalem; oportet, tale Papæ iudicium eâ niti infalibilitatis præminentia, ut tam non ſit reformabile, quàm nefas foret, dicere, fidem ipſam, atque adeo Primam Veritatem eſſe reformabilem. At eo ipſo, quòd illa in Petri Succeſſore ceu Petrà fidei firmitas circa fidei dogmata intrâ Eccleſiam propaganda, ita ſit primitus in Papa, ut exinde oporteat, per Petri, ejuſque Succeſſoris in fide firmitatem confirmari cæteros fratres, cunctosque adeo eidem ſubordinatos Paſtores, quâ in Concilio Oecumenico Eccleſiam quòque Universalem repræſentantes, oportet, fidei firmitatem in Petri Succeſſore ſtipitam eſſe ulteriori Spiritus ſancti aſſiſtrice gratiâ, in vi cujuſ loquens ex Cathedrà ſua Apoſtolica eatenus proferat infalibile fidei iudicium, ut per ejuſdem Spiritus ſancti motionem reliqui Eccleſiæ Paſtores ac Epifcopi, quâ in Concilio Generali ſub vicario Chriſti charactere aggregati, ſub ſua cum Papa conſenſione Universalem Eccleſiam plene repræſentantes, ejuſdem fidei luminis iudicium ſuper dogmate definiendo in ſeipſis concipientes, ſuper Eccleſiæ candelabro exponant tale fidei dogma, quâ ex Primæ Veritatis motivo credendum à cunctis Chriſti fidelibus. Conſtat igitur, Papæ quâ ex Petrà, ſeu Cathedrà Apoſtolicâ loquentis iudicium eatenus eſſe in ſe irreformabile etiam antecedenter ad Eccleſiæ conſenſionem, ut per Spiritus ſancti aſſiſtricem gratiam ſit ipſiſſimâ huius fidelium, imò & Eccleſiæ Paſtorum in Concilio etiam Generali congregatorum conſenſionis principium quali propagativum.

41. Sed obijciunt fortaiſſis adverſarij, quòd Conciliorum Oecumenicorum procedendi modus cum teneat ordinem, ut Patres priùs conſulterent, ac per majora luſſragia decernant de fidei Dogmatibus ſancientiſ, quàm Summi Pontificis expoſtulerent approbationem atque conſenſionem. Sub ipſiſſimo autem hoc decernendi modo Patres in Concilio Oecumenicum coadunati, Dogmata fidei non aliter ſtatuant, niſi vel ex immediato Verbi Divini ſenſu, per fidei Divinæ aſſenſum utique formalem aſſerto ac determinato, vel ex lumine principiorum fidei inter ſe, ſive etiam cum veritatibus lumine naturæ notis, eatenus collativo, ut per illationem omnimodè certam inde eruantur conſuſiones, quæ loco fidei Dogmatum habendæ ſtatuantur. At lumen illud, fidei principiorum dicto modo collativum, indeque illativum conſuſionum, quæ inter fidei Dogmata per Concilij Oecumenici definitione recenſendæ ſanciantur, eatenus reſolvitur in Primam Veritatem revelantem, ut ex hac ipſiſſima fidei infalibilitas transfundatur etiam in conſuſionem, dum ſcilicet, ut ſuperius dictum fuit, mediante Theologica, certitudinem quòque Metaphyſicam ſuperecedente illatione reſolvitur in ipſiſſimam Primam Veritatem formaliter ac immediatè revelantem principium talis Theologica illationis, per quam conſuſio in ſuo Principio virtualiter contenta, eatenus eruitur, ut ſub ipſo fidei lumine ex tunc per Oecumenici Concilij definitionem declaretur fidei Dogma. Quia igitur hic univerſus Patrum proceſſus in Concilio Oecumenico eſt antecedens Papæ approbationem, conſequens eſt, fidei firmitatem, in fidei Dogmatibus inter Concilium huiusmodi definiendis, per prius eſſe in Patribus, quàm in Summo Pontifice.

Reſponſio.

42. Diſcernere namque, oportet, fidei firmitatem tum quoad ſubſtantiam cuique actu per Primæ Veritatis revelantis motivum ſpecificato inexiſtentem, tum quoad ſui ad alios propagationem, ſive quoad reſpectum erga Eccleſiam ac fideles univerſos, uti etiam quoad vim neceſſitatis ad credendum conſtringentis. Si ergo de illa priori fidei firmitate ſit fermo, facile concedo, poſſe in Patribus Concilij Oecumenici fidei Dogma ex Dei verbo concludentibus priùs inexiſtere, quàm Summi Pontificis approbatio acceſſerit. At ſi fuerit fermo de vi Dogmatum fidei ad univerſam Eccleſiam, cunctosque fideles ſub neceſſitate obligationis moraliſ ad credendum omnimodè conſtringentis propagativâ, tunc iſthæ minime ſubſiſtit ex Concilij adhuc accepti, ſeu Patrum fidei Dogmata ex Verbo Dei concludentium conſenſu, Summi Pontificis approbationem antecedente, ſed ea viſ ad credendum.

dendum convincens, sub consummatâ fidei Dogmatum infallibilitate resultat primùm, ubi Duo, nempe Ecclesiæ sanctæ Caput Papa, nomen, seu proprium à Christo *Matthæi. 18.* constitutum Concilij Oecumenici characterem præferens, ac reliquum ex Patribus in nomine Christi coadunatis consistens Hierarchicum Ecclesiæ Corpus censenserint in Dogma concordii suffragio stabiendum. Cujusmodi proinde Duorum & Capitis & Hierarchici Corporis Ecclesiam Oecumenicam *perfectè & completè* representantium, in Dogmate definiendo consensus, est quoddam quasi compositum *Morale*, respectu cuius Patrum in Concilio Oecumenico coadunatorum, ali-quod fidei Dogma decernentium, conclusio ad instar inanimati corporis, sicque per modum quasi *materialis* se habet *antecedenter* ad autoritativum characteris, Christum in Papâ *vicariè* representantis, dogmaque in Synodo *precisivè* adhuc *acephalâ* conclusum approban-tis accessum: adeo ut omnimoda Dogmatis definiti infallibilitas cum vi universam Ecclesiam, cunctosque ac singulos fideles ad credendum constringente, non prius subsistat, quam Papæ autoritativa consensio & appro-batio accesserit; uti pluribus in *secundo* articulo ostensum fuit.

43.

Unde in ordine ad eam consensionem, fidei omnimodâ infallibilitate ex Christi promisso munitam, Papæ ad fidei Dogma à Concilij Patribus definitum autoritativus accessus se habet ad instar *formalis*, utpote quasi vitam & animam tam Concilio Oecumenico, quam Dogmati per hoc definiendo tribuentis. Eo ipso autem, quod Papæ ad fidei Dogma condendum consensus aliter non fiat, nisi ex autoritate Cathedræ Apostolicæ, seu Petræ, super quam a dicitur Ecclesia, hæc verò Ecclesiæ super Apostolicæ Cathedræ petram fundatæ a dicitur, non nisi per fidem sit subsistens, sicque præsupponat in hac Petra fidei firmitatem Divinitus stabilitam, idcirco manifestè hinc evincitur, fidei firmitatem in Cathedrâ Apostolicæ Petræ ad illud Duorum, scilicet Capitis & Corporis Hierarchici, Ecclesiam in Concilio Oecumenico perfectè representantium consensionis, quasi compositum *morale* ita se habere, ut fidei firmitas in Papâ seu Capite Ecclesiæ sit antecedens infallibilitatis in fidei Dogmatibus consummatæ vim ad credendum universos fideles constringentem, eò vel maximè, quod se habeat per modum quasi formæ seu animæ, sicque adeo aliquam respectu illius præferat causæ prioritatem, ac respectu Decretorum à Concilij *precisivè* adhuc *acephali* Patribus conclusorum, quâ illâ vi ad credendum constringente supervestiendorum, importet formæ seu quasi animæ præeminentiam.

PROBATIO II.

Quâ ostenditur fidei firmitas quoad se & quoad ipsam rei veritatem esse quidem in Summo Pontifice antecedens Ecclesiæ consensionem, attamen quoad nos respectu hujus dici possit consensio quæ cum aliqua signi seu naturæ quasi posterioritate.

Alia principij cuiuspiam certitudo omnimoda, est quoad se, quænam admodum *superius* dictum est, iudicium Papæ quæ ex Petra, seu Cathedrâ Apostolicâ definitis, utpote formalissimum fidei actum ex Prima Veritate in se *immediatè* attracta specificatâ, esse certitudinis omnimodæ ac profus consummatæ. *Alia* verò principij cuiuspiam certitudo est quoad nos, in vi cuius veritas per se omnino certa, ita applicatur ad nostrum intellectum, ut hunc convincere valeat ad sui assensum. Quamvis proinde iudicium Papæ ex Cathedrâ loquentis sit omnino certum, etiam antecedenter ad Ecclesiæ consensionem: attamen questio hæc est, quo medio & argumento certificari valeamus, quod, cum Papa uti Doctores privatus errare possit, circa aliquod fidei dogma loquatur ex Cathedrâ Apostolicâ, suum adeo iudicium ex ipso fidei lumine in publicum profertendo? An ex nudâ Papæ ad Universam Ecclesiam se loqui profertentis assertione tale ex et argumentum convincens, per quod omnino certi simus, ipsum loqui ex Petrâ & Cathedrâ Apostolicâ? Sed ex quo Dei Verbo vel tradito, vel scripto extat nobis manifestum argumentum, nos plenè convincens, per hanc nudam assertionem Papæ *antecedenter* ad Ecclesiæ consensionem allegari nos de hoc, quod Papa loquatur ex Cathedrâ? Multum equidem ponderis subesse credimus in diplomate Pontificio, talem assertionem præferente, ita ut tutum non sit, ab ea declinare, sed quo fidei argumento inde certificamur de Papæ, quæ ex Cathedrâ loquentis verbo non jam humano, sed Divino, quamdiu ei non accesserit vel Ecclesiæ sanctæ in Concilio Oecumenico representatæ, vel universorum Ecclesiæ Doctorum, ac fidelium unanimis comprobatio?

Harum verò alterutrâ accedente, scientes ex sacris Litteris: Ecclesiam esse columnam & firmamentum veritatis; eatenus allecoramur de hoc, quod Papa ex Cathedrâ sua Apostolica definitis, sicque ipsissimum Dei verbum ex fidei lumine per Spiritum sanctum primitus intrâ ipsum moto ac excitato, ac inde ad Ecclesiæ consensionem propagato, verè protulerit, ut huic equidem Papæ verbo & iudicio ex consensione Ecclesiæ nihil accretat certitudinis fidei, quippe cum ex hujus intrâ Papâ Divinitus excitati luminis emanatione, jam subsistat omnimoda per Primam Veritatem in se *immediatè* attractam specificatâ fidei certitudo omnium maxima, nullum adeo in se admittens formale incrementum. Nihilominus, quia Ecclesiæ consensio facem præterit argu.

argumenti, convincentem prudentiali: fidei credibilitatis evidentiã practicã importantis, idcirco ex tali Ecclesiã consensione accrescit Papæ iudicio aliquod certitudinis prædicte convincentis fundamentum, ut exinde jam dici queat quoad nos reddi certius, quod Papæ iudicium ex Petra & Cathedra ipsius Apostolicã promanarit.

PROBATIO III.

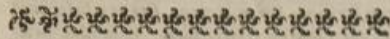
Prioris continuativa & explicatoria per similitudinem mox exponendam.

46. **A**daptari hæc percommode potest illud Christi verbum Matthæi 5. dicentis: Neque accendunt lucernam, & ponunt eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt. Dum namque Papa definit ex Cathedra Apostolicã, profert verbi Divini lucernam, ex ipso fidei lumine accensam, primitus quidem peccatore suo reconditam, sed postea diplomate suo fidelium conspectui exponi inchoatam, ubi verò consensione Ecclesiæ est comprobata, super candelabro eatenus positam, ut luceat omnibus, qui sunt in domo sanctæ Ecclesiæ. Hæc enim Ecclesiæ vel in Concilio Oecumenico repræsentatæ, vel in fidei unitatem conspirantis consensio, est quasi candelabrum, præbens evidentiã credibilitatis prudentialis, in vi cuius argumentum prædicte convincens resulter ad fidei assensum, Verbo Dei per Papam ex Cathedra loquentem definito necessariò præbendum. Quomodo modum igitur candelabrum nihil lucis affundit lucernæ super ipsum positæ, attamen hæc adaptat, ut lucere possit omnibus, qui in domo sunt; sic Papæ ex Cathedra definitis iudicium ipsa per Primam Veritatem specificatã certitudinem collucens, nullum certitudinis fidei propriæ incrementum recipit ex Ecclesiæ consensione, attamen per hæc, ceu prudentialis credibilitatis prædicte convincentem evidentiã adaptatur, ut luceat omnibus, qui sunt in sancta domo Ecclesiæ, quatenus ex Ecclesiæ consensione resulter obligatio, sub ipsa fidei necessitate constringens ad assentiendum dogmati per Papam definito, in vi cuius, oporteat, respectu dogmatis tali modo super candelabrum positi, intellectum captivare in fidei ac Primæ Veritatis obsequium.

Corollarium.

47. **E**x dictis infertur. Hanc propositionem, quod iudicium Papæ ex Cathedra loquentis sit omnimodè certum, ac irreformabile, non ineptè æquiparari posse cum ista propositione; quod de fide sit, Innocentium XI. esse Papam legitimum, Christi in Ecclesiã Vicarium, Pastorem Oecumenicum. Explicatur. Quomodo modum enim ista posterior propositio est de fide, quatenus continetur in hac universali, quod legitimus Petri Successor sit Christi in Ecclesiã Vicarius, & Pastor Oecumenicus, sic dogma à Summo Pontifice definitum est de fide, quatenus

continetur sub ista universali, quod Petri Successor loquens ex Cathedra Apostolica sit Petra, super quam ædificatur Ecclesiã, cumque Ecclesiæ ædificatio sit formaliter per fidem, oportet, quod dogma à Papa taliter definitum sit fidei verbum. Quamvis proinde extiterit fidei Divinã certum, quod Innocentius XI. ab illo statim instanti, quo per Cardinalium designationem coepit esse legitimus Petri Successor, inceperit esse Christi in Ecclesiã Vicarius & Pastor Oecumenicus, attamen ipsissima hæc fidei veritas quoad nos ex tunc primùm accepit convincentem prudentialis credibilitatis evidentiã practicã, quando non rumoribus duntaxat humanis, seu litteris quantumvis authenticis fuit ad nos delata, sed quando ei accessit consensio Ecclesiæ. Pari igitur ratione, si Papa ex Cathedra definiat fidei articulum, litteræ quantumvis authenticæ ultimam quoad nos certitudinem, & prudentialis credibilitatis evidentiã consummatam sub fidei necessitate constringentem ad credendum non adferunt, quod Papa sit locutus ex Cathedra, sicque adeo dogma tanquam de fide certum definitum fuerit, nisi mediante Ecclesiã in Concilio Oecumenico repræsentatæ, vel in fidei unitatem conspirantis consensione.

DISQUISITIO III.

Verum ex sacris Litteris demonstrari queat, Papam ex Cathedra loquentis iudicium esse irreformabile.

§. I.

Hujus quaestioni resolutionem affirmativam affirmant Doctores ipsidem semper sacre Scripturæ textibus, diversimodè licet pro ingeniorum varietate applicatis. Quia proinde ipsissima hæc iudiciorum in hominibus discrepantia delectatur differentibus proponendi modis, visum nobis est operæpretium, aliorum Doctorum iudicia hæc super re prius audire, quam ut nostram ex ipsidem Divinis Oraculis argumentandi methodum proficemus.

2. Author igitur de libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ cit. lib. 7. cap. 2. ad præsens institutum, sequenti normã procedit. Summum Pontificem, inquiens, esse Caput Ecclesiæ, profelli sunt etiam ipsi Episcopi Parisiis anno proximè præterito congregati ad cohibendam Curiam Romanam, ne, ut ipsi metuere videbantur, jurisdictionis Episcopalis jura paulatim invaderet, & infringeret. Et lanè Concilium Constantiense, cui Galli tantum deferunt, inter alios Wicleffi articulos, illum damnavit, qui hanc Papæ dignitatem, auctoritatemque abrogabat. Quoniam autem fundamentum nititur Catholica doctrina, hæreticorum, & schismaticorum acephaliæ opposita? Ubinam Evangelij de Pontifice Romano sit mentio, cum ne quidem Pontifex Romæ existeret, quando res in Evangelio narratæ

X y y y 3

geitæ

Disquis. II. PROBATIO II. Quod ostenditur fidei firmam esse de qualis sit in veritate etc. in Summo Pontifice etc. consensione, attamen ipsa supra dicta etc. quæ cum aliis etc. sunt quasi probatio etc.